

УДК 791.633:791.635

Цитування:

Цьона А.-Г. О. Режисерське використання актора комічного амплу в драматичній ролі на прикладі творчості Джима Кері. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв* : наук. журнал. 2024. № 1. С. 428–433.

Цьона Антон-Григорій Олегович,
аспірант Київського національного
університету театру, кіно і телебачення
імені І. К. Карпенка-Карого
<https://orcid.org/0000-0002-0933-1004>
antontsona@gmail.com

Tsona A.-H. (2024). Director's Use of a Comic Actor in a Dramatic Role on the Example of Jim Carey's Work. *National Academy of Managerial Staff of Culture and Arts Herald: Science journal*, 1, 428–433 [in Ukrainian].

РЕЖИСЕРСЬКЕ ВИКОРИСТАННЯ АКТОРА КОМІЧНОГО АМПЛУА В ДРАМАТИЧНІЙ РОЛІ НА ПРИКЛАДІ ТВОРЧОСТІ ДЖИМА КЕРІ

Мета роботи полягає в дослідженні режисерського прийому руйнації стереотипного сприйняття актора комічного амплуа в драматичній ролі та доведенні, що це є способом створення контрапункту в акторському ансамблі. **Методологія роботи.** Були застосовані наступні наукові методи дослідження: аналіз (для обробки фільмів, теоретичних праць, статей кінокритиків та журналістів), порівняння (щоб вивести особливості стилістичних рішень у фільмах), індукція (для виведення загальних принципів з конкретних прикладів в творчості Джима Кері), узагальнення (для написання висновків). **Наукова новизна.** Вперше проаналізовано можливості використання комедійного актора в кінодрамах, досліджено змістовний та стилістичний ефект, що виникає від такого режисерського рішення. Означено емоційний вплив на сприйняття глядача, виведено принципи підбору касти на допоміжні ролі для створення контрапункту в акторському ансамблі. **Висновки.** Комічний актор в драматичній ролі суттєво впливає на стилістику фільму. Таке режисерське рішення може підвести до двоїстості сприйняття персонажа; автор, накладаючи трагедійні елементи новоствореного образу на попередній досвід споглядання комічних ролей виконавця, створює для глядачів проблему «довіри» актору. Внесення фактору нереалістичності дозволяє природньо поєднувати стилізовану та реалістичну гру. Таке поєднання створює контрапункт в акторському ансамблі та заряджає конфлікт самим співіснуванням акторів. Поєднання комічного та гостро драматичного спрацьовує на підсилення напруги, створення додаткових колізій. Це може бути використано як наступні режисерські інструменти: створення емоційного підсилення та співпереживання; пом'якшення сприйняття складної теми; створення відчуття бекграунду в персонажа; впізнавання в знайомому стилі гри іншого змістового шару. Здійснено висновок про перспективність подальшого осмислення різноманітного спектру ефектів від використання комедійних акторів в драматичних фільмах.

Ключові слова: драматична роль, режисерські інструменти, акторський ансамбль, акторська гра, комедійний актор, комічне амплуа, каст, робота режисера з актором.

Tsona Anton-Hryhorii. Postgraduate student, Department of Television Directing, Kyiv National I. K. Karpenko-Kary Theatre, Cinema and Television University

Director's Use of a Comic Actor in a Dramatic Role on the Example of Jim Carey's Work

The purpose of the article is to study the director's technique of destroying the stereotypical perception of a comic actor in a dramatic role and to prove that this is a way to create a counterpoint in the acting ensemble. **Research methodology.** The following scientific research methods were used: analysis (to process films, theoretical works, articles by film critics and journalists), comparison (to identify the features of stylistic decisions in films), induction (to derive general principles from specific examples in the work of Jim Carey), generalisation (to write conclusions). **Scientific novelty.** For the first time, the possibilities of using a comedic actor in film dramas are analysed, the semantic and stylistic effect arising from such a directorial decision is investigated. The emotional impact on the viewer's perception is determined, the principles of casting for supporting roles to create a counterpoint in the acting ensemble are derived. **Conclusions.** A comic actor in a dramatic role has a significant impact on the style of the film. Such a directorial decision can lead to a duality of perception of the character; the author, imposing tragic elements of the newly created image on the previous experience of contemplating the performer's comic roles, creates a problem of "trust" in the actor for the audience. The introduction of the factor of unrealism allows for a natural combination of stylised and realistic acting. This combination creates a counterpoint in the acting ensemble and charges the conflict with the very coexistence of the actors. The combination of the comic and the acutely dramatic works to increase tension and create additional conflicts. This can be used as the following directorial tools: creating emotional amplification and empathy; softening the perception of a

complex topic; creating a sense of background for a character; recognising another layer of meaning in a familiar style of acting. The author concludes that further research into the diverse range of effects of using comedic actors in dramatic films is promising.

Keywords: dramatic role, directorial tools, acting ensemble, acting, comic actor, comic role, cast, director's work with an actor.

Актуальність теми дослідження. При створенні фільму однією з важливих задач режисера є вибір актора на роль. Від вибору того чи іншого актора залежить як зміст та стиль фільму, так і сприйняття його глядачем. Зокрема, в жанрових фільмах актори часто мають певні ампула, тобто вид ролей, на які їх зазвичай беруть у фільми через їх фізичні чи психофізичні дані. Характерні актори «зазвичай відрізняються спектром рис і характеристик, які є фізичними: товстий, худий, лисий, зі специфічним акцентом, високий, низький, незвичайні риси обличчя, дивна фізична статура, незвичайний голос. Їх, як правило, вибирають за його або її відповідними характерними фізичними рисами, але справжні характерні актори перетворюють себе на персонажа, що має будь-яку одну або більше таких специфічних рис» [3, 20]. В сучасному кінематографі спостерігається режисерський прийом застосування акторів, за якими закріпились комічні ампула, у фільмах драматичного спрямування. Такий хід завжди привертає увагу глядачів, впливає на стилістику фільму та вносить додатковий змістовий шар. Вибір такого актора суттєво відбивається на вигляді акторського ансамблю загалом та диктує принципи підбору акторів на другорядні та допоміжні ролі. Однак, не завжди таке рішення є вдалим та доречним. Усвідомлення ефекту, що несе за собою такий вибір комедійного актора до складу драматичного фільму, є вкрай важливим в процесі складання касти. Цю проблему доцільно розглянути на прикладі акторської кар'єри Джима Кері, одного з найвідоміших комедійних акторів останніх кількох десятиріч, який при цьому успішно також знявся в серйозних драматичних ролях. Це робить його творчість слушним предметом для аналізу даного явища.

Аналіз досліджень та публікацій. Проблема акторської гри в контексті використання характерності та ампула є комплексною для кіномистецтва, нею займалися багато зарубіжних дослідників. Брюс Міллер називає відмінності акторської гри в театрі та кіно, формулює принципи роботи актора та інструменти втілення образів [10]. Серія наукових статей під редакцією Аарона Тейлора розбирає акторську гру в контексті естетики, історії кіно, технології

роботи та мистецької критики [11]. Метью Кріпен досліджує питання гри акторами самих себе від фільму до фільму [4]. Вітчизняні науковці М. Барнич, І. Гавран, К. Грубич, А. Медведєва, Т. Кравченко досліджують особливості акторської гри в художніх фільмах, методи гри, які найчастіше застосовують кіноактори, та зачіпають питання різниці акторської гри в театрі та кіно [1]. Однак проблема використання режисером комедійного актора в драматичних ролях у науковому середовищі ще не розроблена на достатньому рівні. Сфера ж кінокритики та журналістики більш широко порушує специфіку цього питання, що дає матеріал для аналізу статей та рецензій.

Мета дослідження. Проаналізувати режисерські прийоми руйнації стереотипного сприйняття актора комічного ампула в драматичній ролі та довести, що це є способом створення контрапункту в акторському ансамблі.

Виклад основного матеріалу. Основними інструментами, якими користується актор у кіно, є його фізична дія, пластика та голос. Девід Бордвел говорить про акторську гру як частину мізансценічної складової фільму. Він виділяє гру обличчям (найвиразнішими частинами якої є очі, брови та рот), та тілом (те, як персонаж стоїть, сидить та ходить передає його особистість та ставлення) [2, 134–135]. Від початку німого кінематографу комедійні актори завжди вкрай виразно та експресивно користувалися цими інструментами. Чарлі Чаплін, Роско «Фетті» Арбоккл, Бастер Кітон та інші комедійні кінозірки були широко відомі завдяки своїм своїм комічним образам-маскам, які вони реалізували через пластику та міміку. З появою звуку важливим елементом також стала робота з голосом, інтонаціями та акцентами.

Джим Кері почав свою кар'єру в 1980-х спершу зі стендап-виступів у клубах та невеликих комічних ролей у кіно, вже в 1990-ті він здобув широку популярність та визнання критиків як комедійного актора. Важливу роль зіграла його участь у комедійному телешоу «In Living Color», де він розігрував різні комічні сценки, в яких показав великий обсяг своїх комічних здібностей та фантазії. Після цього він став одним із найзатребуваніших акторів комедії та знявся в таких фільмах як «Ейс

Вентура: Розшук домашніх тварин» (Том Шедьяк, 1994), «Маска» (Чак Рассел, 1994), «Тупий та ще тупіший» (Боббі Фарреллі, Пітер Фарреллі, 1994), «Кабельник» (Бен Стіллер, 1996), «Брехун, брехун» (Том Шедьяк, 1997) [9]. Його візитною карткою з самого початку кар'єри стала надзвичайна здатність до пародіювання через пластичність міміки та роботу з голосом. За назвою одного з перших телефільмів в яких він знявся, він навіть здобув прізвисько «гумове обличчя» (rubber face), що відображає його віртуозну роботу з пластикую лица [12]. До кінця 1990-х за Джимом Кері міцно закріпилось амплуа комічного актора, якому гарно вдається грати ексцентричні яскраві ролі різних диваків та дурників.

Одним із перших фільмів, у якому він був залучений у драматичній ролі, є психологічна сатирична драма «Шоу Трумана» (1998) Пітера Уіра. Фільм розповідає історію про Трумана Бербанка, який живе в штучно створеному для телешоу місті. Він єдиний, хто не усвідомлює, що його знімають та, що світ, який оточує його, не є справжнім. Він згадує, що колись закохався в дівчину Сильвію, яка сказала йому, що все довкола – це імітація, а люди – це насправді актори, тому він вирішує вибратись із міста та побачити світ. Тут Джим Кері ще активно використовує свою експресивну манеру гри, бо це зумовлено тим, що він перебуває всередині телешоу. Світ, у якому він змалку ріс та формувався, був викривлений, гіперболізований, означений телевізійним існуванням. Чималу роль тут відіграє вбудована рекламна штучність, яку не помічає персонаж Трумана, бо для нього це норма реальності. Розповідь фільму концентрується навколо протагоніста та його руху до свободи. Головна інтрига – чи зможе він вибратись з цього маленького ілюзорного світу, спеціально створеного для нього. Вибір на цю драматичну роль саме Дж. Кері, відомого широкій публіці своїм комічним амплуа, одразу спонукає глядача до теплового сприйняття персонажа. Його природня комічність створює ефект милої наївності, що працює на реалізацію характеру Трумана Бербанка. Незвичним у цьому фільмі є те, як режисер підкидає своєму герою сумніви в реальності світу. Одними з найцікавіших стають моменти його реакцій на порушення логіки заданих правил, порушення моделі усталеного світу та рефлексії щодо цих відкриттів. Саме в них виникає інший контур гри Джима Кері, який проявляє здатність до проведення екзистенційної проблеми через сумнів щодо реальності та усвідомлення світу довкола. У фільмі режисер часто використовує

довгі крупні плани, в яких Дж. Кері демонструє тонку та точну гру, що передає настрій та стан персонажу. В одній з початкових сцен, де Труман приходить на роботу та таємно намагається додзвонитись на Фіджі, розмова з оператором по телефону вирішена майже повністю крупним планом. По існуванню актора в кадрі видно, яким важливим для нього є цей дзвінок. До того ж, він приховує його від оточуючих співпрацівників, що підсилює інтимне значення. Спершу в його очах зчитується надія, а після того як він не дістав бажану відповідь, розчарування та смуток. Також крупними планами вирішена сцена з вечіркою і танцями, у якій поєднується весела ексцентричність танцю та справжня закоханість Трумена, який переглядається з Лорен (Сильвією).

Для творчості Пітера Уіра це було вже не перше застосування комедійного актора на драматичну роль. До того він залучав Робіна Вільямса, актора з сильною комічною природою та комедійним бекграундом, в драматичний фільм «Суспільство мертвих поетів» на роль вчителя англійської мови та літератури. Тому вибір Дж. Кері на роль Трумана є осмисленим та не випадковим. Його гра мусила контрастувати з оточуючими людьми через «штучні» умови його формування. До того ж актори в такому рішенні не мають своєю зовнішністю чи стилізацією гри перетягувати на себе увагу, тому що протагоністом телешоу і фільму є саме Труман. Тобто стилістика існування Джима Кері створює контрапункт в загальному рішенні касти задля створення відмінності його від інших, що зумовлено сюжетом.

Ще одним фільмом, де Джима Кері взяли на драматичну роль, є «Вічне сяйво чистого розуму» (2004) Мішеля Гондрі за сценарієм Чарлі Кауфмана. Фільм розповідає про Джоела Беріша, який прийняв рішення стерти з пам'яті свою колишню дівчину Клементину, але в процесі стирання змінив своє рішення. Коли після закінченої процедури стирання він випадково зустрічає її в житті, вони знову закохуються один в одного. Глядачі здебільшого знають про здібності Джима Кері і очікують, що він буде грати героїв з вираженою яскравою характеристикою, що проявляється через видимий набір ознак і сукупність рис [8, 100–101], які складають незвичний та екстравагантний образ. Вони очікують побачити щось схоже з його комічною маскою з попередніх робіт. Навіть в «Шоу Трумана» режисер з актором ще активно створюють образ на основі незвичної характеристики. У «Вічному

саяві чистого розуму» характер Джоела – стриманого, «хорошого» хлопця, який з усіма ввічливий, порядно вдягається, – зовнішньо не є настільки пам'ятним та яскравим, як у попередніх ролях. Але моментами у ньому проривається глибоко захований сум за коханням. Як говорить Клементина в сцені, де вони лежать на ліжку: «Ти стільки всього ховаєш від мене, а я, як розгорнута книга, розповідаю тобі все сокровенне», – тут проговорюється фундаментальна різниця між ними, яка, зокрема, зумовила вибір акторів та їх стилістику гри. Перед Джимом Кері, з його комічною природою гри, постає питання межі між тим – чи він грає, чи все таки проживає. Тобто «не просто симулює чи репрезентує певні почуття, а стан буття в них і проживання» [11, 116]. Це створює подвійний контур його характеру, через який виникає відчуття присутності в ньому чогось, що ми не знаємо, певної загадковості. Відповідно, такий актор в ролі провокує відчуття наявності бекграунду в характері, навіть якщо глядач не розуміє з чого безпосередньо складається цей бекграунд.

Режисер часто використовує довгі крупні плани, які вимагають більш стриманої гри, ніж більш гіперболізована та стилізована гра в комедіях, що характеризується гнучкістю, варіативністю та спритністю [11, 49]. Джиму Кері доводиться придушувати свою ексцентричну та яскраву природу, відповідно зменшувати широту жестів, міміки та гри голосом. Однак ця манера гри влучно працює у сценах знайомства, коли виникає незручність та сором'язливість. Легка кумедність гри йде від обставин закоханості. Комічні пластичні здібності використовуються як частина дії, образу персонажу, частина багатостороннього характеру. Наприклад, як в епізоді, де він кривляється, намагаючись розплющити очі, щоби прорватись у реальність та пробудити себе. Там його комічність не видається чужорідною та дивною, та не порушує поєднання гри акторів. В середині його голови, коли починається процес стирання пам'яті, що по своїй суті вже є екстраординарними та нереалістичними, дає можливість М. Гондрі задіювати більшу експресивність акторської гри Джима Кері. В сцені, де Джоел переміщає себе в дитячий спогад – така умовність розв'язує йому руки в використанні комічності та підсилені гри експресією, тому що дає змогу йому грати дитину, поводитися як дитина. Це створює сильний контраст з тим, як він існує в реальності, підкреслює свідомий вибір стилістики гри. В пару до нього взяли Кейт Уінслет, яка мала великий досвід драматичних

ролей в «Небесних створіннях» (Пітер Джексон, 1994), «Титаніку» (Джеймс Камерон, 1997), «Житті Девіда Гейла» (Алан Паркер, 1994). Актриса на контрасті абсолютно точно вписується в стилістику драми з мелодраматичним конфліктом. Такий вибір створює контрапункт в акторському ансамблі. В сцені, коли Клементина душить Джоела подушкою, видимий контраст їхнього існування – вона серйозна, а він грається. Тобто в пару ставляться люди, які відрізняються як кінематографічним досвідом, так і природньою манерою гри. Це заряджає конфлікт вже в саме їх співіснування.

У серіалі «Жартую» (2018–2020) того ж режисера Мішеля Гондрі Джим Кері грає роль ведучого дитячого лялькового шоу Джефа Піклза. Розповідь розгортається довкола його спроби зробити особливий випуск шоу про смерть. Основною проблемою та фундаментом внутрішнього конфлікту Містера Піклза є травма від втрати сина у автокатастрофі. Тут комічна пластичність Джима Кері природньо вписується в формат дитячого телешоу, в якому містер Піклз гіперболізовано та патетично звертається до дітей, щоб пояснювати їм найпростіші речі. Поза майданчиком телешоу Джеф більш стриманий, правильний, добрий та вразливий. Його дивакуватий характер породжує низку незручних ситуацій, які перебувають на межі комічного та драматичного. Як пише Тім Грірсон: «напруга між комедією та катарсисом завжди була секретною зброєю Кері» [5]. І вона повноцінно спрацьовує тут – природній комізм та внутрішній надлом, відчай персонажа створюють складний емоційний образ, що крізь біль транслює добро. «Здебільшого гумор нейтралізує напругу, але комедія Керрі перебуває в незручному місці, де ця тривога не вирішується» [5]. Комедія тут відтіняє драматичне напруження ситуацій. Сміх у глядача виникає не від кумедності як такої, а в надії, що так легше сприймати зображувані внутрішні метання та біль.

Для підсилення контрасту – більшість акторів та їх стилістика гри існують в набагато більш стриманій формі. Сухий, практичний, цинічний і майже беземоційний батько у виконанні Френка Ланджели. Замкнута, розгублена та флегматична сестра Дейдра у виконанні Кетрін Кіннер. Відчужена, скептична та вигоріла дружина Джилл у виконанні Джуді Грір. Бунтівний, іронічний та часом грубий син Уіл у виконанні Коула Алена. Вони всі мають спільну травму втрати близької людини, кожен свій внутрішній конфлікт. Але

на відміну від них, Джеф у виконанні Джима Кері має кілька шарів: Містер Піклз, який грає в своїх шоу, намагаючись пояснити в них, як влаштований світ та, що з ним робити; Джеф Пікорілло – добрий, вкрай сумний, розгублений та травмований чоловік, що втратив дитину. На цьому контрасті особливо проявляється проблема людини, що справляється з горем за померлим сином. «Керрі, здається, спокійно сприймає подвійність дитячого артиста, який бореться зі складними дорослими емоціями, з якими він стикається після горя. Саме ця подвійність зробила Керрі таким емоційним і вразливим на екрані» [5].

Але наявний також третій пласт, що зумовлений біографічним фактором самого Джима Кері. Екранні образи комедійних персонажів актора завжди виглядали вкрай кумедними, позитивними та життєрадісними, але в житті сам він часто страждав від депресії та довгий час приймав антидепресанти [6]. Також, за кілька років до роботи над серіалом, Дж. Кері сам пережив втрату близької людини. Його партнерка Катерін Вайт вчинила самогубство [7]. Обидва ці фактори зближують актора з персонажем Містера Піклза та збагачують змістовність образу. Пластичність та природа комічності Дж. Кері разом з серйозною темою порожнечі від втрати тут рухаються до створення об'ємного і «крихкого» образу, що нагадує сумного клоуна П'єро. За його комічністю та дивакуватістю проглядається велика травма чутливої людини, що так прикриває свій біль. Комічне поєднується в ньому з трагічним. Ця роль дала актору можливість творчого пошуку, дослідити емоційну глибину персонажа, ще раз попрацювати з Мішеlem Гондрі та осмислити тематично актуальну для самого виконавця історію. У кінцевому підсумку, рішення Джима Керрі взятися за серйозні драматичні ролі може бути зумовлене бажанням розширити свій акторський репертуар, випробувати себе у нових жанрах, продемонструвати свої акторські здібності у новому світлі та зламати свій стереотипний образ комедійного актора.

Наукова новизна. Вперше проаналізовано можливості використання комедійного актора в кінодрамах, досліджено змістовний та стилістичний ефект, що виникає від такого рішення. Означено емоційний вплив на сприйняття глядача, виведено принципи підбору касту на допоміжні ролі для створення контрапункту в акторському ансамблі.

Висновки. Комічний актор в драматичній ролі суттєво впливає на стилістику фільму. Таке рішення може підвести до двоїстості

сприйняття персонажа, автор, накладаючи трагедійні елементи новоствореного образу на попередній досвід споглядання комічних ролей виконавця, створює для глядачів проблему «довіри» актору. Однак також створює можливість поєднання зовнішньої активної і комічної дії з внутрішньою драматично-напруженою. Внесення фактору нерéalістичності дозволяє природньо поєднувати стилізовану та реалістичну гру. Таке поєднання створює контрапункт в акторському ансамблі та заряджає конфлікт самим співіснуванням акторів. Різність стилістики гри серед касту, що виникає від такого рішення, демонструє випадіння зі звичної моделі в штучних умовах, та створює відчуття відмінності героя від інших людей. Ще одним однією особливістю є виникнення протиріччя зовнішності та природи актора, що тяжіє до комічного існування, з драматичністю ролі, що несе в собі внутрішній конфлікт. Співіснування в характері кумедного зі складною темою, такою як втрата та травма від неї, провокують емоційне напруження в сприйнятті глядача. Біографічний фактор виконавця створює додатковий шар гри та збагачує змістове наповнення. Поєднання комічного та гостро драматичного спрацьовує на підсилення напруги, створення додаткових колізій. Це може бути використано як наступні режисерські інструменти: створення емоційного підсилення та співпереживання; пом'якшення сприйняття складної теми; створення відчуття бекграунду в персонажа; впізнавання в знайомому стилі гри іншого змістового шару. Поєднання таких пластів, звісно, неможливе без здатності актора до роботи в різних характерах гри від реалістичної до стилізованої. Для актора рішення взятись за серйозну драматичну роль може бути зумовлене бажанням розширити акторський репертуар, випробувати себе у новому жанрі, продемонструвати акторські здібності у новому світлі та зламати свій стереотипний образ комедійного актора.

Реалізоване дослідження творчості Джима Кері відкриває перспективи подальшої розвідки різноманітного спектру ефектів від використання комедійних акторів в драматичних фільмах. Також актуальними є питання режисерських інструментів руйнації стереотипних образів акторів з інших жанрів, впливу таких рішень на акторський ансамбль та поєднання різної стилістики гри акторів.

Література

1. Acting in the context of feature films / Barnych, M. et al. *Linguistics and Culture Review*. № 5. P. 633–644. DOI: <https://doi.org/10.21744/lingcure.v5nS2.1408>.
2. Bordwell, D., Thompson, K., & Smith, J. *Film art: An introduction* (Twelfth edition). New York, NY : McGraw-Hill Education. 2020. 494 p.
3. Comey J. *The art of film acting : a guide for actors and directors*. USA : Focal Press, 2002. 290 p.
4. Crippen M. Screen Performers Playing Themselves. *The British Journal of Aesthetics*. 2016. № 56. P. 163–177.
5. Grierson T. Jim Carrey Is Beautifully Broken in 'Kidding'. *MEL Magazine*. 2018. URL: <https://medium.com/mel-magazine/jim-carrey-is-beautifully-broken-in-kidding-e5c316116405> (дата звернення: 04.01.2024).
6. Leung, R. "Carrey: 'Life Is Too Beautiful'". *60 minutes CBS News*. 2009. URL: https://web.archive.org/web/20130530034324/http://www.cbsnews.com/8301-18560_162-656547.html (дата звернення: 04.01.2024).
7. Marquina S. Jim Carrey's Late Girlfriend Cathriona White Was Married to a Man Named Mark Burton: See Their Las Vegas Marriage Certificate. *US Weekly*. 2015. URL: <https://www.usmagazine.com/celebrity-news/news/jim-carreys-girlfriend-cathriona-white-was-married-to-mark-burton-2015610/> (дата звернення: 04.01.2024).
8. McKee R. *Story: substance, structure, style and the principles of screenwriting*. New York : ReganBooks. 1997. 427 p.
9. Meslow S. Kidding Review: A Career-Best Jim Carrey Performance. *GQ*. 2018. URL: <https://www.gq.com/story/kidding-review> (дата звернення: 04.01.2024).
10. Miller B. J. *The actor as storyteller : an introduction to acting* / Bruce Miller. – 2nd ed. Milwaukee, WI : Limelight Editions, 2012. 289 p.
11. *Theorizing Film Acting* / Brenda Austin-Smith et al. ; edited by Taylor A. New York : Routledge, 2012. 315 p.
12. West N. BIOGRAPHY. *Jim Carrey Online*. 2024. URL: http://www.jimcarreyonline.com/info/biography_full.htm (дата звернення: 04.01.2024).

References

1. Barnych, M., Gavran, I., Hruby, K., Medvedieva, A., Kravchenko, T. (2021). Acting in the context of feature films. *Linguistics and Culture Review*, 5, 633–644. <https://doi.org/10.21744/lingcure.v5nS2.1408> [in English].
2. Bordwell, D., Thompson, K., Smith, J. (2020). *Film art: An introduction* (Twelfth edition). McGraw-Hill Education [in English].
3. Comey, J. (2002). *The art of film acting : a guide for actors and directors*. Focal Press [in English].
4. Crippen, M. (2016). Screen Performers Playing Themselves. *The British Journal of Aesthetics*, 56, 163–177. DOI: <https://doi.org/10.1093/aesthj/ayw044> [in English].
5. Grierson, T. (2018, September 10). Jim Carrey Is Beautifully Broken in 'Kidding'. *MEL Magazine*. Retrieved from: <https://medium.com/mel-magazine/jim-carrey-is-beautifully-broken-in-kidding-e5c316116405> [in English].
6. Leung, R. (2009, February 11). "Carrey: 'Life Is Too Beautiful'". *60 minutes CBS News*. Retrieved from: https://web.archive.org/web/20130530034324/http://www.cbsnews.com/8301-18560_162-656547.html [in English].
7. Marquina, S. (2015, October 6). Jim Carrey's Late Girlfriend Cathriona White Was Married to a Man Named Mark Burton: See Their Las Vegas Marriage Certificate. *US Weekly*. Retrieved from: <https://www.usmagazine.com/celebrity-news/new/jim-carreys-girlfriend-cathriona-white-was-married-to-mark-burton-2015610/> [in English].
8. McKee, R. (1997). *Story: substance, structure, style and the principles of screenwriting*. New York, ReganBooks [in English].
9. Meslow, S. (2018, September 7). Kidding Review: A Career-Best Jim Carrey Performance. *GQ*. Retrieved from: <https://www.gq.com/story/kidding-review> [in English].
10. Miller, B. J. (2012). (Second edition.). *Limelight Editions* [in English].
11. Taylor, A. (2012). *Theorizing Film Acting*. Routledge [in English].
12. West, N. (2024). BIOGRAPHY. *Jim Carrey Online*. Retrieved from: http://www.jimcarreyonline.com/info/biography_full.htm [in English].

*Стаття надійшла до редакції 05.01.2024
Отримано після доопрацювання 08.02.2024
Прийнято до друку 16.02.2024*